

อารยธรรมเมโสโปเตเมีย

(Mesopotamian Civilization)

รายวิชาประวัติศาสตร์สากล ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5

ชื่อ-สกุล..... ชั้น..... เลขที่.....

ความรู้เบื้องต้น

ที่ตั้ง : บริเวณลุ่มแม่น้ำไทกริส
และยูเฟรทีสปัจจุบัน : ประเทศอิรัก ซีเรีย
และบางส่วนของตุรกี

มรดกสำคัญของเมโสโปเตเมีย

อักษรคูนiform

กฎหมายฮัมมูราบี

วิหารซิกกูแรต

ดาราศาสตร์และคณิตศาสตร์

ระบบชลประทาน

แผนที่เมโสโปเตเมีย

ดินแดนระหว่างสองสายน้ำ

แบบทดสอบความรู้ (Short-Answer Quiz)

คำชี้แจง : จงตอบคำถามต่อไปนี้ให้ถูกต้อง

- คำว่า “เมโสโปเตเมีย” มีความหมายว่าอย่างไร และตั้งอยู่บริเวณใดในปัจจุบัน?
- เหตุใดชาวสุเมเรียนจึงต้องสร้าง “ซิกกูแรต” ขนาดใหญ่?
- “อักษรคูนiform” มีความสำคัญอย่างไรในประวัติศาสตร์โลก?
- หลักการ “ตาต่อตา ฟันต่อฟัน” ในกฎหมายของพระเจ้าฮัมมูราบีมีวัตถุประสงค์เพื่ออะไร?
- ชาวฮิตไทต์มีความโดดเด่นในด้านเทคโนโลยีการสงครามอย่างไร?
- มรดกทางวัฒนธรรมที่สำคัญที่สุดที่กษัตริย์อัสซูร์บานิปาลแห่งอัสซีเรียทิ้งไว้คืออะไร?
- “สวนลอยแห่งกรุงบาบิโลน” ถูกสร้างขึ้นด้วยเหตุผลใด และมีลักษณะเด่นอย่างไร?
- ทำไมชาวฟินิเซียจึงได้รับยกย่องว่าเป็น “ต้นตระกูลของอักษรชาติตะวันตก”?
- ความเชื่อทางศาสนาของชาวอิบรูมีความแตกต่างจากกลุ่มชนอื่นในเมโสโปเตเมียอย่างไร?
- แนวคิดหลักของศาสนาโซโรแอสเตอร์ในอารยธรรมเปอร์เซียคืออะไร?

กิจกรรมสะท้อนความคิด

นักเรียนคิดว่า มรดกทางอารยธรรมเมโสโปเตเมีย
สิ่งใดมีอิทธิพลต่อโลกปัจจุบันมากที่สุด เพราะเหตุใด

.....

.....

.....

ประเมินตนเองหลังเรียน

- ☐ เข้าใจเนื้อหาเรื่อง
อารยธรรมเมโสโปเตเมีย
- ☐ สามารถอธิบายมรดก
ทางวัฒนธรรมได้
- ☐ เห็นความสำคัญของ
อารยธรรมโบราณที่มีต่อ
โลกปัจจุบัน

“อารยธรรมเมโสโปเตเมีย คือรากฐานแห่งอารยธรรมของโลก
ซึ่งยังคงส่งอิทธิพลถึงปัจจุบัน”

อารยธรรมเมโสโปเตเมีย

(Mesopotamian Civilization)

ดินแดนระหว่างสองสายน้ำ แหล่งกำเนิดอารยธรรมของโลก

1. ที่ตั้งและลักษณะทางกายภาพ

เมโสโปเตเมีย หมายถึง
“ดินแดนระหว่างสองสายน้ำ”
ตั้งอยู่ในบริเวณลุ่มแม่น้ำไทกริส (Tigris)
และยูเฟรติส (Euphrates)
ครอบคลุมพื้นที่ของประเทศอิรัก
ซีเรีย และบางส่วนของตุรกี อิหร่าน
และคูเวตในปัจจุบัน

2. อารยธรรมสำคัญในเมโสโปเตเมีย

ซูเมอร์เรียน (Sumerians)	สร้างนครรัฐต่าง ๆ เช่น อูรุก ลากาซ ประดิษฐ์อักษรคูนiform และสร้างซิกกูรัต
อัคคาเดียน (Akkadians)	รวมเมืองรัฐต่าง ๆ เป็นอาณาจักรแรก โดยกษัตริย์ซาร์กอนแห่งอัคคาเดียน
บาบิโลเนียน (Babylonians)	ยุคของพระเจ้าฮัมมูราบี รวบรวมกฎหมาย และสร้างกรุงบาบิโลนเป็นศูนย์กลาง
อัสซีเรียน (Assyrians)	เป็นจักรวรรดิที่เข้มแข็ง มีระบบกองทัพ และการปกครองที่มีประสิทธิภาพ
ชาวโหนดบาบิโลเนียน (Neo-Babylonians)	ฟื้นฟูบาบิโลน สร้างสวนลอยแห่งบาบิโลน และประตูอิซตาร์

3. ความสำคัญและมรดกทางอารยธรรม

อักษรคูนiform

ประดิษฐ์ขึ้นโดยชาวซูเมอร์
ใช้บันทึกเรื่องราว กฎหมาย
การค้า และวรรณกรรม

กฎหมาย

กฎหมายฮัมมูราบี
วางหลักเกณฑ์ความยุติธรรม
เช่น “ตาต่อตา ฟันต่อฟัน”

ศาสนาและความเชื่อ

เชื่อในเทพเจ้าหลายองค์
สร้างวิหารซิกกูรัตเพื่อเป็น
ศูนย์กลางทางศาสนา

วิทยาการและศาสตร์ต่างๆ

พัฒนาด้านคณิตศาสตร์
ระบบเลขฐาน 60 ดาราศาสตร์
ปฏิกิริยา และการแพทย์

ระบบชลประทาน

สร้างคลองส่งน้ำและเขื่อน
ทำให้เกิดการเพาะปลูก
และความเจริญทางเศรษฐกิจ

4. ขนเผ่าและอารยธรรมที่เกี่ยวข้อง

- ชาวฮิตไทต์ (Hittites)
เก่งด้านการทำสงคราม
ใช้รถศึกและเหล็กในการรบ
มีสนธิสัญญาสันติภาพฉบับแรกของโลก

- ชาวฟินิเซียน (Phoenicians)
เป็นนักเดินเรือค้าขาย
ซึ่งเป็นต้นแบบของอักษร
ชาติตะวันตกในปัจจุบัน

- ชาวฮีบรู (Hebrews)
เชื่อในพระเจ้าองค์เดียว (ยาห์เวห์)
บันทึกคัมภีร์ไบเบิล
เป็นรากฐานของศาสนาวยูดาย
คริสต์ และอิสลาม

- ชาวเปอร์เซีย (Persians)
ก่อตั้งจักรวรรดิอาเคเมนิด
ศาสนาโซโรแอสเตอร์ เชื่อใน
ความดีต่อผู้กับความชั่ว

5. สิ่งก่อสร้างและผลงานสำคัญ

ซิกกูรัต (Ziggurat)
วิหารชั้นบันได สร้างเพื่อเป็นที่ประทับ
ของเทพเจ้า และประกอบพิธีกรรม

สวนลอยแห่งกรุงบาบิโลน
สร้างในสมัยพระเจ้าเนบูคัดเนสซาร์ที่ 2
มีลักษณะเป็นสวนบนชั้นสูงเพื่อความร่มรื่น

ประตูอิซตาร์ (Ishtar Gate)
ประตูเมืองบาบิโลน ประดับด้วยอิฐเคลือบสี
และภาพสัตว์ สัญลักษณ์แห่งอำนาจ

หอสมุดแห่งเมืองนินเวห์
กษัตริย์อัสซูร์บานิปาลแห่งอัสซีเรีย
รวบรวมแผ่นดินเหนียวจารึกจำนวนมาก
ถือเป็นหอสมุดแห่งแรกของโลก

ทำไมเมโสโปเตเมียจึงสำคัญต่อโลก

- เป็นแหล่งกำเนิดอารยธรรมของมนุษย์
- วางรากฐานด้านการปกครอง กฎหมาย และสังคม
- พัฒนาความรู้และเทคโนโลยีที่ใช้มาจนถึงปัจจุบัน
- มรดกทางวัฒนธรรมส่งอิทธิพลต่ออารยธรรมอื่น ๆ
รวมถึงโลกตะวันตกและตะวันออก

คำสำคัญที่ควรรู้

- เมโสโปเตเมีย : ดินแดนระหว่างสองสายน้ำ
- ซิกกูรัต : วิหารชั้นบันไดของชาวเมโสโปเตเมีย
- คูนiform : อักษรลิ่มบนแผ่นดินเหนียว
- ฮัมมูราบี : กษัตริย์บาบิโลน ผู้รวบรวมกฎหมาย
- ตาต่อตา ฟันต่อฟัน : หลักความยุติธรรมตามกฎหมายฮัมมูราบี

ข้อคิดจากอารยธรรมเมโสโปเตเมีย

ความเจริญของอารยธรรมเกิดจากการเรียนรู้
การวางแผน และการอยู่ร่วมกันอย่างมีระเบียบ
มรดกที่พวกเขาสร้างไว้ยังคงมีคุณค่า
และเป็นรากฐานของโลกจนถึงทุกวันนี้

